

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 13/2022-223

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duřu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca), Jany Laššákovéj, Petra Molnára, Petra Straku, Roberta Šorla a Martina Vernarského o návrhu **prezidentky Slovenskej republiky**, zastúpenej advokátom JUDr. Petrom Kubinom, Bottova 2A, Bratislava, na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade ustanovení čl. I, čl. II bodov 1, 2, 3 a § 52zžo v bode 9, čl. III bodov 1, 3, 6, 7 a 8, čl. IV, čl. V, čl. VI bodu 1, čl. VIII, čl. IX a čl. X zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/2022 Z. z. o financovaní voľného času dieťaťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov s Ústavou Slovenskej republiky s ústavným zákonom č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti a Dohovorom o právach dieťaťa za účasti vlády Slovenskej republiky ako vedľajšieho účastníka konania takto

r o z h o d o l :

Návrh **p r i j í m a** na ďalšie konanie v celom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov

1. Ústavnému súdu bol 14. júla 2022 doručený návrh navrhovateľky na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade ustanovení čl. I, čl. II bodov 1, 2, 3 a § 52zžo v bode 9, čl. III bodov 1, 3, 6, 7 a 8, čl. IV, čl. V, čl. VI bodu 1 a čl. VIII, čl. IX a čl. X zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/2022 Z. z. o financovaní voľného času dieťaťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o financovaní voľného času dieťaťa“) s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2 a s čl. 31 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), s čl. 55a ústavy v spojení s čl. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti (ďalej len „ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti“), ako aj s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 3 ods. 1 a s čl. 27 ods. 1 a 3 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „dohovor“). Navrhovateľka zároveň navrhla, aby ústavný súd rozhodol o pozastavení účinnosti ňou označených zákonných ustanovení, a to v prípade, ak by vo veci samej nerozhodol do 1. januára 2023, resp. v časti čl. III bodu 7 napadnutého zákona do 1. januára 2024, keď príslušné ustanovenia nadobudnú účinnosť.

2. Navrhovateľka napáda ustanovenia zákona o financovaní voľného času dietaťa, ktorý bol prijatý Národnou radou Slovenskej republiky (ďalej aj „národná rada“) na jej 65. schôdzi 24. mája 2022 v skrátenej legislatívnej konaní [§ 89 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rokovacom poriadku“)].

3. Navrhovateľka po doručení zákona o financovaní voľného času dietaťa tento zákon 9. júna 2022 vrátila národnej rade s jej pripomienkami [čl. 102 ods. 1 písm. o) ústavy].

4. Národná rada zákon o financovaní voľného času prerokovala v druhom a treťom čítaní na jej 66. schôdzi 22. júna 2022 a predmetný zákon prijala nadpolovičnou väčšinou všetkých poslancov (čl. 84 ods. 3 ústavy).

5. Zákon o financovaní voľného času dietaťa bol bez podpisu navrhovateľky vyhlásený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 29. júna 2022, pričom navrhovateľkou napadnuté ustanovenia v čase podania jej návrhu nenadobudli účinnosť.

6. Námiety navrhovateľky k príslušným ustanoveniam zákona o financovaní voľného času dietaťa možno rozdeliť do troch oblastí:

I.1. Nedostatky legislatívneho procesu (namietaný nesúlad s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2 a čl. 31 ústavy):

7. Navrhovateľka v úvode pripomína, že aj národná rada je pri výkone svojich kompetencií viazaná ústavou, čo platí aj pre proces prerokovania a schvaľovania zákonov. Ak sa národná rada domnieva, že podmienky na skrátenej legislatívnej konaní sú nenáležité, môže zmeniť príslušné ustanovenia zákona o rokovacom poriadku, nemôže ich však svojvoľne porušovať.

8. Procedurálne pravidlá na prijímanie zákonov sú podľa navrhovateľky odrazom demokratického pluralitného systému, v ktorom má mať opozícia možnosť vyjadriť sa a presadiť aj záujmy menšiny. S uvedeným korešponduje povinnosť väčšiny rešpektovať ochranu menšín, v tomto prípade parlamentnej opozície, čím sa napokon realizuje aj samotná kontrola parlamentnej väčšiny.

9. Navrhovateľka ďalej s odkazom na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky poukázala na to, že dôvodnosť skrátenej legislatívnej konaní nemôže byť založená len na konsenze poslancov, ale musí vychádzať z reálnej a objektívnej závažnosti situácie, na ktorú je potrebné reagovať bezprostredne prijatím zákona alebo jeho zmenou (Pl. ÚS 53/10).

10. Navrhovateľka si uvedomuje, že doterajšia judikatúra ústavného súdu je naklonená zdržanlivejšiemu prístupu k posudzovaniu legislatívneho procesu, než je to v prípade Ústavného súdu Českej republiky, domnieva sa však, že závažný procedurálny nedostatok v tomto prípade a flagrantné zneužitie inštitútu skrátenej legislatívnej konaní predstavujú výnimočné okolnosti odôvodňujúce vyslovenie nesúladu napadnutej právnej úpravy s príslušnými ustanoveniami ústavy.

11. Na skrátenej legislatívnej konaní neboli podľa navrhovateľky splnené podmienky podľa § 89 zákona o rokovacom poriadku, ktorými sú existencia mimoriadnych okolností, ohrozenie základných ľudských práv a slobôd alebo bezpečnosti alebo hrozba značnej hospodárskej škody štátu.

12. Samotná úprava účinnosti napadnutej právnej úpravy od 1. januára 2023, resp. 1. januára 2024 vypovedá o neexistencii naliehavosti jej prijatia. O to viac platí uvedené v situácii, keď časť zákona o financovaní voľného času dieťaťa, ktorá nebola navrhovateľkou v tomto konaní napadnutá, nadobudla účinnosť už 1. júla 2022.

13. Podľa navrhovateľky nebola splnená ani podmienka existencie mimoriadnej okolnosti, ktorá musí nastať náhle, nečakane a s tým, že sa na ňu nebolo možné pripraviť. Touto okolnosťou podľa jej názoru nemôže byť pandémia, ktorá trvá už tri roky. Splnenie tejto mimoriadnej okolnosti musí byť taktiež náležite odôvodnené, a to realnosťou ohrozenia, jeho bezprostrednosťou a konkrétnosťou. V tejto veci však podľa navrhovateľky neexistovala žiadna takáto mimoriadna okolnosť. Uvedené podľa jej názoru „potvrdil“ aj podpredseda vlády Slovenskej republiky a minister financií Slovenskej republiky, ktorý v národnej rade predkladal návrh zákona o financovaní voľného času dieťaťa vrátane návrhu na skrátené legislatívne konanie, keď na sociálnej sieti k procesu prijatia tohto zákona následne uviedol, že *„bolo to rýchle, bez zbytočných diskusií... tak trocha bágrom“*, pretože *„inak by sa to nikdy nepodarilo“*. Z uvedeného podľa názoru navrhovateľky vyplýva, že jediným dôvodom na skrátené legislatívne konanie bolo vylúčenie legitímnej politickej a odbornej diskusie a umlčanie názorových oponentov. Diskusia poslancov národnej rady je pritom chránená priamo z ústavy (čl. 31 ústavy), a teda požíva najvyššiu mieru právnej ochrany.

14. Vo svojom návrhu navrhovateľka ďalej zdôrazňuje, že ak by ústavný súd ponechal postup národnej rady v takejto situácii bez ústavnoprávnej sankcie, vo výsledku by to znamenalo, že zákonodarca nemusí dodržiavať pravidlá legislatívneho procesu, čo by viedlo k ďalším pokusom o zneužitie inštitútu skráteného legislatívneho konania.

15. Navrhovateľka v tejto časti uzatvára, že zákonodarca porušil viaceré princípy vyplývajúce z čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, a to princíp legality, princíp zvrchovanosti ústavy a zákonov, princíp zákazu svojvôle a zneužitia moci, princíp transparentnosti a verejnej kontrolovateľnosti výkonu verejnej moci, ako aj princíp ochrany slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti vyplývajúci z čl. 31 ústavy.

16. V dôsledku uvedeného sa navrhovateľka domnieva, že napadnutá práva úprava je v rozpore s označenými článkami ústavy.

I.2. Ochrana verejných financií (namietaný nesúlad s čl. 55a ústavy v spojení s čl. 1 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti):

17. Navrhovateľka v tejto časti svojho návrhu tvrdí, že rešpektuje skutočnosť, že pri nakladaní s verejnými financiami majú orgány politickej moci podstatnú mieru diskrecie vychádzajúcu z ich demokratického mandátu získaného vo voľbách, zdôrazňuje však, že štátna moc a verejné financie patria suverénovi, ktorým je ľud. Aj demokraticky ustanovený orgán či funkcionár je len dočasným vykonávateľom verejnej moci a správcom, nie vlastníkom verejných financií.

18. Podľa navrhovateľky sú podmienky nakladania s verejnými financiami prostredníctvom čl. 55a ústavy a ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti upravené priamo na ústavnej úrovni, pričom ich ciele sú na zákonnej úrovni implementované o. i. aj cez zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení

neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tvorbe právnych predpisov“), ako aj zákon č. 103/2007 Z. z. o trojstranných konzultáciách na celoštátnej úrovni a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o tripartite) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o tripartite“).

19. Predkladateľ návrhu zákona o financovaní voľného času dieťaťa mal v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách povinnosť uviesť všetky predpokladané finančné dôsledky schváleného zákona na rozpočet verejnej správy (§ 33 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách). Predmetnú povinnosť, ktorá sa rovnako týka aj skráteného legislatívneho konania, si však podľa navrhovateľky nespĺnil.

20. Rovnako nebola splnená ani jeho povinnosť podľa zákona o tvorbe právnych predpisov, a to zabezpečiť účasť verejnosti na legislatívnom procese, v tomto prípade predovšetkým miest, obcí a samosprávnych krajov, ktoré by mohli zákonodarcu vopred varovať pred (nezamýšľanými) vplyvmi prijímanej právnej úpravy.

21. Navrhovateľka k týmto vplyvom a dopadom na samosprávu dopĺňa, že napadnutou právnou úpravou síce nedošlo k ustanoveniu nových úloh pre samosprávy (čl. 2 ods. 2 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti), avšak pri zachovaní objemu či rozsahu ich úloh im boli zásadným spôsobom zredukované finančné prostriedky určené na plnenie týchto úloh, čo je vo výsledku to isté, ako keby na samosprávu boli prenesené nové úlohy bez pridelenia príslušných finančných prostriedkov na ich plnenie.

22. Sporný zákon taktiež nebol prerokovaný v rámci mechanizmu tripartity a sociálnym partnerom nebol predložený [§ 4 ods. 3 písm. d) zákona o tripartite].

23. Všetky uvedené pochybenia či opomenutia boli podľa navrhovateľky zvýraznené práve využitím skráteného legislatívneho konania.

24. Navrhovateľka požiadala v súvislosti s posúdením dopadu zákona o financovaní voľného času dieťaťa na verejné financie o vyjadrenie aj Radu pre rozpočtovú zodpovednosť, ktorej stanovisko je aj prílohou samotného návrhu. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť vo svojom stanovisku uviedla, že schvaľovanie legislatívnych zmien s významným negatívnym dopadom na rozpočet bez toho, aby bolo v tom čase zrejmé jeho prefinancovanie, bez hlbšej diskusie a zdôvodnenia, je v rozpore s cieľmi stanovenými v čl. 55a ústavy. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť tiež poukázala na súčasnú historicky najvyššiu úroveň dlhu Slovenska a stredné až vysoké riziko dlhodobej udržateľnosti verejných financií.

25. Navrhovateľka napokon v tejto časti svojho návrhu poukázala na skutočnosť, že všetci relevantní účastníci riadneho legislatívneho konania, ktorí boli jeho skrátením negatívne dotknutí (samospráva, Hospodárska a sociálna rada Slovenskej republiky, Rada pre rozpočtovú zodpovednosť, inštitúcie zastupujúce zamestnancov a zamestnávateľov), vyslovili s postupom prijatia zákona o financovaní voľného času dieťaťa ostrý nesúhlas a považujú ho za zneužitie skráteného legislatívneho konania. Navrhovateľka sa domnieva, že riadne legislatívne konanie so štandardnou politickou a odbornou diskusiou by malo vplyv aj na výslednú podobu zákona o financovaní voľného času dieťaťa.

26. V dôsledku uvedeného sa navrhovateľka domnieva, že predmetná právna úprava je v nesúlade s čl. 55a ústavy v spojení s čl. 1 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti.

I.3. Priama diskriminácia a nedôvodný postih detí za konanie ich rodičov (namietaný nesúlad čl. III bodu 7 zákona o financovaní voľného času dieťaťa s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 3 ods. 1 a čl. 27 ods. 1 a 3 dohovoru):

27. Navrhovateľka v tejto časti svojho návrhu poukazuje na skutočnosť, že od 1. januára 2023 sa na deti, u ktorých sa dávky vyplácajú osobitnému príjemcovi, zníži prídavok a príplatok k prídavku na 20 eur, resp. 15 eur. Pre kategóriu detí s osobitným príjmom bude uplatňovanie zákona o financovaní voľného času dieťaťa nielen menej priaznivé v porovnaní s inými deťmi, ale dokonca dôjde k zníženiu celkovej im doteraz priznanej sumy, teda v roku 2023 na tom budú horšie než v roku 2022.

28. Na základe uvedeného navrhovateľka argumentuje, že pri prijímaní zákona o financovaní voľného času dieťaťa nebol zohľadňovaný najlepší záujem dieťaťa. Navyše, sporné ustanovenie je priamo cielené na jednu z najzraniteľnejších skupín, a to rómske deti z marginalizovaných komunít, ktoré často už teraz žijú v extrémnej chudobe a čelia diskriminácii v prístupe k vzdelaniu. Aj medzinárodné inštitúcie Slovensko opakovane upozornili na nedodržiavanie základných práv týchto detí a ich situácia by sa v dôsledku aplikácie takejto zmeny ešte zhoršila.

29. Článok III bod 7 zákona o financovaní voľného času dieťaťa prijatý ako pozmeňujúci návrh neobsahuje žiadne odôvodnenie, pričom z vyjadrení predkladateľa vyplýva, že cieľom má byť potrestanie rodičov za nesplnenie ich povinností vo vzťahu k ich deťom. Na dokreslenie situácie navrhovateľka poukazuje na vyjadrenie jedného z poslancov Ľudovej strany Naše Slovensko na tlačovej besede, ktorý uviedol, že tento pozmeňujúci návrh mala presadiť práve Ľudová strana Naše Slovensko, ako aj na vyjadrenie predsedu tejto strany, ktorý mal na sociálnej sieti uviesť, že predmetná zmena bola „pretlačená“ z ich strany, aby „asociálom a osadníkom, ktorí riadne nevychovejú svoje deti,“ boli detské prídavky o polovicu znížené.

30. Navrhovateľka sa domnieva, že už inštitút osobitného príjemcu (ide zväčša o obec, pozn.) pri vyplácaní viacerých štátnych dávok slúži na to, aby sa zabezpečilo ich využitie na určený účel. Účelom prídavku na dieťa je prispieť na výchovu a výživu dieťaťa, pričom táto dávka je určená priamo dieťaťu, aj keď oprávnenou osobou je jeho právny zástupca. Znížením prídavku a príplatku k prídavku dôjde priamo k zhoršeniu situácie detí v osobitne zraniteľnej situácii, pretože im bude v nižšej miere zabezpečená strava, ošatenie, hygienické potreby a iné základné životné potreby.

31. Navrhovateľka poukazuje na to, že príčiny tzv. záškoláctva u detí zo sociálne slabého prostredia a marginalizovaných rómskych komunít, ktoré má predmetné ustanovenie podľa už citovaných vyjadrení riešiť, sú rôzne (napr. nízky príjem rodiny, nedostatočná dopravná infraštruktúra, ťažkosti s adaptáciou na školské prostredie, sťažaná komunikácia na úrovni škola a rodič) a ich riešením nie je krátenie prídavku na dieťa. Uvedené potvrdili aj Výskumný pedagogický ústav detskej psychológie a patopsychológie a Štátny pedagogický ústav, ktorých stanoviská si navrhovateľka vyžiadala a pripojila k svojmu návrhu.

32. Napadnutá právna úprava podľa navrhovateľky trestá dieťa za kroky jeho rodičov, a to v situácii, keď štát prostredníctvom osobitného príjemcu prevzal zodpovednosť za to, že štátne

sociálne dávky splnia svoj účel, teda budú využité na zabezpečenie potrieb dieťaťa, a nie napr. na nákup niektorých návykových látok. Navyše, samotný štát má k dispozícii priestupkové a trestnoprávne sankcie proti rodičovi, ktorý zanedbáva povinnosti voči svojim deťom, preto už vôbec neexistuje dôvod na krátenie príslušných dávok na škodu samotného dieťaťa.

33. Vzhľadom na uvedené sa navrhovateľka domnieva, že čl. III bod 7 zákona o financovaní voľného času dieťaťa nie je v súlade s čl. 12 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 1 a 2, čl. 3 ods. 1 a čl. 27 ods. 1 a 3 dohovoru.

I.4. K návrhu na pozastavenie účinnosti navrhovateľkou napadnutých ustanovení zákona o financovaní voľného času dieťaťa:

34. Navrhovateľka k tejto časti svojho návrhu poukázala na hrozbu ohrozenia základných práv a slobôd v dôsledku tvrdenej diskriminácie (časť I.3. tohto uznesenia), ako aj na hrozbu vzniku značnej hospodárskej škody prostredníctvom dopadov na rozpočtové hospodárenie Slovenskej republiky (časť I.2. tohto uznesenia).

35. Uvedené hrozby sú podľa názoru navrhovateľky reálne a konkrétne, avšak uznáva, že vzhľadom na odloženú účinnosť ňou napadnutých ustanovení zákona o financovaní voľného času dieťaťa (1. január 2023, resp. 1. január 2024) nateraz nie sú bezprostredné. V dôsledku uvedeného navrhuje pozastaviť účinnosť predmetných zákonných ustanovení iba v prípade, ak by ústavný súd vo veci samej nerozhodol pred 1. januárom 2023, resp. 1. januárom 2024.

II.

Predbežné prerokovanie návrhu na začatie konania

36. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o súlade zákonov s ústavou, ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom [čl. 124 a čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy], pristúpil na neverejnom zasadnutí pléna k predbežnému prerokovaniu návrhu na začatie konania, a to v súlade s čl. 131 ods. 1 ústavy, ako aj s § 7 ods. 1 písm. a) a § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Účelom predbežného prerokovania návrhu je zistenie, či a v akom rozsahu možno návrh prijať na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

37. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zistil, že navrhovateľka podala návrh ako subjekt procesne legitimovaný podľa čl. 130 ods. 1 písm. b) ústavy [pozri tiež § 74 písm. b) zákona o ústavnom súde]. Navrhovateľka je zároveň riadne zastúpená právnym zástupcom.

38. Pokiaľ ide o splnenie obsahových náležitostí návrhu na začatie konania, navrhovateľka v súlade s § 43 ods. 1 a § 76 zákona o ústavnom súde správne ako účastníka konania, proti ktorému návrh smeruje, označila národnú radu, ktorá napadnuté zákonné ustanovenia prijala.

39. Z obsahu návrhu na začatie konania ďalej vyplýva, že sú splnené všetky požiadavky ustanovené v § 39 v spojení s § 75 zákona o ústavnom súde. Navrhovateľka v návrhu presne označila jednotlivé ustanovenia právneho predpisu, ktorých nesúlad namieta, a uviedla dôvody, ktoré ju viedli

k pochybnostiam o ich súlade s konkrétnymi článkami ústavy, ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti a dohovoru.

40. Samotné dôvody nesúlady napadnutých právnych noriem uvedené v návrhu považuje ústavný súd za vhodné podrobiť meritórnemu prieskumu.

41. Ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné návrh pri predbežnom prerokovaní čo i len v časti odmietnuť (§ 56 ods. 2 v spojení s § 55 zákona o ústavnom súde), a preto bol návrh v súlade s § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde prijatý na ďalšie konanie v celom rozsahu (výrok tohto uznesenia).

III.

Návrh na pozastavenie účinnosti napadnutého predpisu

42. Podľa čl. 125 ods. 2 ústavy ak ústavný súd prijme návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov na ďalšie konanie, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo ak hrozí iný vážny nenapraviteľný následok (rovnako § 78 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd tak môže v zmysle § 78 zákona o ústavnom súde urobiť aj bez návrhu.

43. Podľa § 80 zákona o ústavnom súde o návrhu na pozastavenie účinnosti napadnutého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého jeho ustanovenia rozhodne ústavný súd bezodkladne.

44. Navrhovateľka žiada pozastaviť účinnosť ňou napadnutých ustanovení zákona o financovaní voľného času dieťaťa, a to v prípade, ak by vo veci samej ústavný súd nerozhodol do 1. januára 2023, resp. v časti čl. III bodu 7 napadnutého zákona do 1. januára 2024, keď príslušné ustanovenia nadobudnú účinnosť.

45. Z citovaného § 80 zákona o ústavnom súde vyplýva, že o návrhu na pozastavenie účinnosti napadnutého predpisu je nevyhnutné rozhodnúť bezodkladne.

46. Zároveň z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že predchádzajúce nadobudnutie účinnosti napadnutej právnej úpravy nie je podmienkou uplatnenia inštitútu pozastavenia účinnosti (PL. ÚS 105/2011, PL. ÚS 21/2014).

47. Pojem bezodkladnosti v § 80 zákona o ústavnom súde sa má v zmysle dôvodovej správy k zákonu o ústavnom súde vykladať tak, že ústavný súd o pozastavení účinnosti rozhodne v takom časovom úseku, v akom si to povaha veci vyžaduje. Ak napadnutý právny predpis má nadobudnúť účinnosť až o niekoľko mesiacov (ako je to aj v tomto prípade, pozn.), je za bezodkladné rozhodnutie potrebné považovať aj rozhodnutie v lehote mesiaca či týždňov pred samotným nadobudnutím účinnosti napadnutého právneho predpisu.

48. Vzhľadom na uvedené ústavný súd nateraz nepovažoval za potrebné rozhodnúť o návrhu navrhovateľky na pozastavenie účinnosti ňou napadnutej právnej úpravy, keďže už uvedenú bezodkladnosť je potrebné vykladať v nadväznosti na dátum nadobudnutia účinnosti napadnutej právnej úpravy. Uvedené akceptuje aj samotná navrhovateľka, ktorá tvrdenú hrozbu sama nateraz nepovažuje za bezprostrednú (pozri bod 35 tohto uznesenia).

49. O tomto návrhu navrhovateľky, ak by si to situácia vyžiadala, je teda možné rozhodnúť aj v budúcnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. októbra 2022

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky